

- สภาพการณ์และความสำคัญของปัญหา
- วัตถุประสงค์ของการศึกษาและวิจัย
- แนวความคิดเกี่ยวกับการย้ายถิ่นและมูลเหตุจูงใจในการเป็นสตรีบางประเภท
- สมมติฐานการวิจัย
- ขอบเขตของการวิจัย

1. สภาพการณ์และความสำคัญของปัญหา

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ได้กำหนดให้มีการพัฒนาเมืองหลักในส่วนภูมิภาคต่าง ๆ โดยกำหนดเมืองหลักขึ้น 5 เมือง คือ เมืองเชียงใหม่ เมืองขอนแก่น เมืองนครราชสีมา เมืองชลบุรี และเมืองสงขลา-หาดใหญ่ เพื่อเป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละภาค โดยเฉพาะเมืองสงขลา-หาดใหญ่ จะได้รับการพัฒนาให้ เป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจของภาคใต้ให้เชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยพัฒนาเมืองสงขลาให้เป็นเมืองท่าสินค้าออกที่สำคัญและพัฒนาเมืองหาดใหญ่ให้เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง การค้าและบริการ ส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และพัฒนาอุตสาหกรรมส่งออกและอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ใช้ยางพารา อุตสาหกรรมประมง และอุตสาหกรรมการขนส่งกำสัตว์ การขุดเจาะก๊าซและน้ำมันในอ่าวไทยตอนล่างด้วย¹

สำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นับว่ามีบทบาทสำคัญในการช่วยเร่งพัฒนาเศรษฐกิจ คงจะเห็นได้ว่าในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 4 มีการขยายตัวของการท่องเที่ยวในอัตราสูงกว่าการขยายตัวของเศรษฐกิจส่วนรวม ซึ่งได้นำรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศประมาณ 17,800 ล้านบาท ลักษณะการเติบโตของการท่องเที่ยวที่ก้าวไกลที่ผ่านมา ได้กระจายออกไปสู่แหล่งท่องเที่ยวในส่วนภูมิภาคมากขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดการลงทุนในกิจการโรงแรมในส่วนภูมิภาคที่สำคัญ ๆ ไม่น้อยกว่า 2,500 ล้านบาท²

¹ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525-2529 (กรุงเทพฯ : สำนักงานแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5, 2525), หน้า 183-186

² เรื่องเดียวกัน

สำหรับเมืองสงขลา-หาคใหญ่ การท่องเที่ยวอันนับว่ามีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการ
เร่งพัฒนาเมืองสงขลา-หาคใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเมืองชายแดนภาคใต้ ที่ชาวต่างประเทศ
เพื่อนบ้าน โดยเฉพาะมาเลเซียและสิงคโปร์สามารถเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวได้สะดวก
ไม่ว่าจะโดยเส้นทางทางอากาศหรือทางบกก็ตาม ดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 1

จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในภาคใต้โดยเดินทาง
ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา

ปี พ.ศ.	มาเลเซีย (คน)	สิงคโปร์ (คน)	ชาติอื่น ๆ (คน)	รวม (คน)
2522	137,397	25,517	34,250	197,164
2523	261,468	23,316	32,888	317,672
2524	189,640	36,797	39,044	265,481
2525	414,784	40,051	47,449	502,284
2526	394,414	48,552	46,521	489,487

ที่มา : คำนวณจากคนเข้าเมืองจังหวัดสงขลา

ดังจะเห็นได้ว่าในแต่ละปีที่ผ่านมา มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในปี 2525 มีจำนวนถึง 502,284 คน เพิ่มจากปีก่อนถึงร้อยละ 89.2 โดยทาง
ผ่านชายแดนจังหวัดสงขลา³ และในปี 2526 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาเมือง

³ ที่จริงแล้วนักท่องเที่ยวต่างชาติจากประเทศเพื่อนบ้านได้อาศัยทางผ่าน
เข้ามาไม่เพียงแต่จังหวัดสงขลาเท่านั้น แต่ยังมีจังหวัดอื่น ๆ ของภาคใต้อีกเช่น จังหวัด
นราธิวาส ภูเก็ต ยะลา สตูล รวม 108,698 คน ในปี 2525 และ 119,384 คน ในปี
2526 ซึ่งเมื่อเทียบกับชายแดนจังหวัดสงขลาแล้วน้อยกว่ามาก เพราะจะเข้ามาทางชายแดน
จังหวัดสงขลาการคมนาคมสะดวกมากและระยะทางไคมากกว่า ถ้าจะเข้ามาทำธุรกิจ
หรือกิจการอื่น ๆ ในเมืองสงขลา-หาคใหญ่

สงขลา-หาคีใหญ่ 489,487 คน⁴ นับว่าเป็นการเพิ่มนักท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยวชาวเพื่อนบ้านคือชาวมาเลเซียกับสิงคโปร์ก็ยังคงครองอันดับแรกของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดอยู่ดี คงจะเห็นได้จากตารางที่ 2

ตารางที่ 2

จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ต่างถิ่น จำแนกตามสัญชาติสำคัญที่เข้ามา
ประเทศไทยทางชายแดนภาคใต้ มกราคม - ธันวาคม 2526

สัญชาติ	สงขลา	
	ทางบก	ทางอากาศ
มาเลเซีย	388,494	20,064
สิงคโปร์	40,080	8,472
ออสเตรเลีย	6,453	1,020
สหรัฐอเมริกา	2,564	1,093
อังกฤษ	3,660	1,204
ฝรั่งเศส	1,304	95
เยอรมันนี	3,466	243
อินโดนีเซีย	1,835	357
อินเดีย	6,713	589
อื่น ๆ	13,569	2,356
รวม	468,138	35,493
	503,631	

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

⁴ จำนวนนักท่องเที่ยวใน พ.ศ.2526 ลดลงจากปี 2525 ประมาณร้อยละ 2.5 อาจจะเป็นเนื่องมาจากการที่หนังสือพิมพ์ในประเทศมาเลเซียประโคมข่าวซุบซิบเปอร์โกโนเรียที่รักษาไม่หายขาดแพร่หลายในเมืองสงขลา-หาคีใหญ่ในช่วงกลางปี 2526

ทั้งนี้ก็เพราะการคมนาคมและปัจจัยอำนวยความสะดวกที่รัฐบาลได้ให้บริการกับพวกนักท่องเที่ยวดังกล่าว ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เมืองสงขลา-หาดใหญ่ได้มีรายได้จากนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก จากการสำรวจสถิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ตัวเลขค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนต่อวันเป็นจำนวน 1,461.57 บาท ซึ่งเงินจำนวนเหล่านี้ได้ถูกแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายในค่านาค่าที่พัก 265.12 บาท ค่าอาหาร 215.76 บาท ค่าพาหนะ 34.48 บาท ค่าของ 347.11 บาท และอื่น ๆ 599.10 บาท ⁵

สาเหตุที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้เข้ามาเมืองสงขลา-หาดใหญ่ แต่ละปีที่ผ่านมาเกิดด้วยเหตุผลหลายประการ อาทิเช่น เพื่อวัตถุประสงค์การท่องเที่ยว การปฏิบัติราชการ การปฏิบัติธุรกิจ เยี่ยมญาติและอื่น ๆ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

แสดงอัตราส่วนวัตถุประสงค์ในการเดินทาง

วัตถุประสงค์	จำนวน %	
	คนไทย	ชาวต่างชาติ
ท่องเที่ยว	31.60	73.41
ปฏิบัติราชการ	8.32	2.87
ปฏิบัติธุรกิจ	16.54	15.28
เยี่ยมญาติ	27.36	6.71
อื่น ๆ	16.12	1.73

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ปีพ.ศ.2525)

จากตารางเราจะเห็นได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาเมืองสงขลา-หาดใหญ่ ก็โดยวัตถุประสงค์ท่องเที่ยวเป็นสำคัญ สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญก็คือแหล่งท่องเที่ยว

⁵ สถิติทางการท่องเที่ยวภายในประเทศ (ภาคใต้), การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปีพ.ศ.2525, หน้า 44

ชนชาติต่าง ๆ เช่น นักตกโคนงาช้าง เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา สถานที่ราชการบางแห่งเช่น พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดสงขลา พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติวัดมณีมาวาส แต่สิ่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่สำคัญยิ่งก็คือ แหล่งบันเทิงเริงรมย์ต่าง ๆ รวมทั้งสถานบริการสตรีบริการบางประเภทเช่น สถานอาบอบนวด สถานโสเภณี และอื่น ๆ ซึ่งกล่าวกันว่าเป็นเหตุผลอันหนึ่งที่ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อนบ้านได้เข้ามายังเมืองสงขลา-หาดใหญ่ มากขึ้น นับตั้งแต่ปีพ.ศ.2521 เป็นต้นมา ในทำนองกลับกัน การที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้เข้ามาเป็นจำนวนมากทุก ๆ ปี ประกอบกับจุดประสงค์เพื่อมาหาความบันเทิงจากสตรีบริการประเภทต่าง ๆ จึงเป็นสาเหตุอันหนึ่งที่ทำให้สตรีบางประเภท⁶ เหล่านี้ได้หลั่งไหลอพยพเข้ามาอยู่ในเมืองสงขลา-หาดใหญ่มากขึ้น⁷ ดังจะเห็นได้จากรายงานการประชุมการควบคุมกามโรค จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ.2526 ได้ระบุว่าสตรีบริการบางประเภทในเมืองหาดใหญ่ ประมาณ 6,000 คน มีสำนักบริการ 91 สำนัก และในเมืองสงขลา มีสำนักถึง 48 สำนัก

การที่นักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นทุกปี เป็นเหตุให้เกิดความเจริญเติบโตขึ้นแก่เมืองสงขลา-หาดใหญ่ โดยเฉพาะเมืองหาดใหญ่มีความเจริญเติบโตมากเป็นพิเศษทั้งในด้านกายภาพ (Physical) ได้แก่ศูนย์การค้าใหญ่ ๆ หลายแห่ง ภัตตาคาร ร้านอาหาร โรงภาพยนตร์ โรงแรม และแหล่งบันเทิงเริงรมย์ต่าง ๆ และในด้านแรงงานคือ มีงานเกิดขึ้นอย่างมากมาย โดยเฉพาะงานบริการที่เป็นผลมาจากการเติบโตทางกายภาพ ด้วยเหตุดังกล่าว ที่ประชุมการควบคุมกามโรค จังหวัดสงขลา จึงเห็นพ้องต้องกันว่าจะยังไม่ใช้การปราบปรามสตรีบริการบางประเภทโดยเด็ดขาด เพียงแต่ควบคุมในด้านกามโรคเท่านั้น เพื่อไม่ให้กระทบกระเทือนการส่งเสริมการท่องเที่ยว อันเป็นผลกระทบต่อเศรษฐกิจของเมืองสงขลา-หาดใหญ่

⁶ สตรีบางประเภทใช้แทนคำว่า "โสเภณี"

⁷ เป็นสาเหตุการเคลื่อนย้ายอพยพสาเหตุหนึ่ง ตามทฤษฎีเกี่ยวกับการอพยพย้ายถิ่นวา สถานที่ที่จะย้ายเขาไปมีปัจจัยอิทธิพลที่จะทำให้ประชากรอพยพเขาไปอยู่ ณ. ที่นั้น ๆ ดู Everett S. Lee, "A Theory of Migration", Demography, Vol. 3, No. 1, 1956.

จากการสำรวจเบื้องต้นพบว่า สตรีบางประเภทที่เข้ามายังเมืองสงขลา-
หาคีใหญ่ เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเป็นพวกที่อพยพย้ายถิ่นฐานมาจากจังหวัด
ภาคเหนือเป็นส่วนใหญ่ เป็นคนว่า จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง โดยมีการ
เคลื่อนย้ายลงมาอย่างสม่ำเสมอ ทั้งที่สมัครใจและไม่สมัครใจ⁸ บ้างก็อพยพลงมาอยู่ชั่วคราว
และถาวร⁹ บ้างก็อพยพย้ายถิ่นฐานไม่เพียงแต่จากภูมิลำเนาเดิมเท่านั้น แต่ยังได้อพยพ
ภายในภูมิภาคด้วยคือ ภายในระหว่างจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีพื้นที่ติดต่อกับชายแดนมาเล-
เซียเช่น อำเภอสูโงโกดลค จังหวัดนราธิวาส อำเภอเบตง จังหวัดยะลา เป็นต้น จึงเป็น
เหตุให้คณะผู้ทำการวิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาว่ามีอะไรเป็นมูลเหตุของการเคลื่อนย้าย
ที่แท้จริงของสตรีบางประเภทดังกล่าว รวมทั้งลักษณะของการเคลื่อนย้าย ระยะเวลาที่อยู่
ในสถานที่ที่อพยพเข้าไป ความเป็นอยู่ในสถานที่ใหม่ การหารายได้จากการให้บริการ และ
การใช้จ่าย ตลอดจนทัศนคติของผู้เคลื่อนย้ายในเรื่องอาชีพการบริการที่กระทำอยู่ ในเรื่อง
การเคลื่อนย้ายกลับถิ่นฐานเดิม และแนวทางชีวิตใหม่ในอนาคต ตลอดจนชี้ให้เห็นว่าสตรี
บริการเหล่านี้ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวจริงหรือไม่ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการ
กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาสตรีบางประเภทในเมืองสงขลา-หาคีใหญ่
แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

⁸ จากการสัมภาษณ์ประชาชนที่จังหวัดสงขลา ได้พบว่าสตรีบางประเภท
ที่ไม่สมัครใจอพยพมายังเมืองสงขลา-หาคีใหญ่ มีเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจจะถูกลดลงมาด้วย
เหตุผลอื่น ๆ เช่น การว่างงานทั่ว ๆ ไป และในแต่ละปีที่ผ่านมา ทางประชาสงเคราะห์
ได้ช่วยสงเคราะห์นำสตรีบางประเภทดังกล่าวส่งกลับภูมิลำเนาเฉลี่ยเดือนละ 10 คน

⁹ ยังเป็นปัญหาว่าจะกำหนดระยะเวลาการอพยพลงมาอยู่ชั่วคราวหรือถาวร
ได้อย่างไร The United Nation (1973 : 23) ได้กำหนดการอพยพย้ายถิ่นฐานถาวร
ของบุคคลใดขึ้นอยู่กับความตั้งใจว่าจะอยู่นานกว่า 1 ปี หรือไม่ รายละเอียดดู Chapter 6,
"Migration" โดย Elspeth Young ใน Beginning Population Studies,
(Development Studies Centre : The Australian National University,
1981), pp. 112-133

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาและวิจัย

จากที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้ทำการวิจัยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาเกี่ยวกับสตรีบางประเภทที่ย้ายถิ่นจากจังหวัดภาคเหนือว่ามีมูลเหตุอะไร, มาอย่างไร, อยู่อย่างไร, คิดอย่างไร, และมีผลกระทบอะไรบ้าง จึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาถึงมูลเหตุและสิ่งจูงใจของการย้ายถิ่น
2. ศึกษาถึงลักษณะการเคลื่อนย้าย
3. ศึกษาถึงชีวิตความเป็นอยู่ในระหว่างที่อยู่ถิ่นฐานใหม่
4. ศึกษาถึงรายได้-รายจ่าย
5. ทัศนคติของอาชีพที่กระทำอยู่และแนวทางชีวิตใหม่ในอนาคต
6. ศึกษาถึงผลของการย้ายถิ่นฐานต่อการท่องเที่ยวของเมืองสงขลา-หาดใหญ่

3. แนวความคิดเกี่ยวกับการย้ายถิ่นและมูลเหตุจูงใจในการเป็นสตรีบางประเภท

3.1 แนวความคิดเกี่ยวกับการย้ายถิ่น

3.1.1 ความหมายและแนวความคิดพื้นฐาน

การย้ายถิ่นหมายถึง การที่ประชากรย้ายออกจากถิ่นที่อยู่เดิมไปยังถิ่นที่อยู่ใหม่ในระยะเวลาอันพอสมควรและไกลจนพ้นจากเขตเดิม¹⁰ การย้ายถิ่นเป็นการเปลี่ยนที่อยู่อาศัยอย่างถาวรหรือกึ่งถาวร ไม่มีข้อจำกัดอันใดเกี่ยวกับระยะทางของการเคลื่อนย้ายหรือเกี่ยวกับลักษณะของความสมัครใจหรือไม่สมัครใจในการเคลื่อนย้ายนั้น และจะไม่หาความแตกต่างระหว่างการย้ายถิ่นภายในหรือภายนอกประเทศ¹¹

การย้ายถิ่นก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านองค์ประกอบและการกระจายของประชากร ตลอดจนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคมและเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

¹⁰ สุถาภรณ์วิจิตรประชากรและสังคม, มหาวิทยาลัยมหิดล, วารสารประชากรและการพัฒนา ปีที่ 3 ฉบับที่ 4 เมษายน-พฤษภาคม, 2526, หน้า 6

¹¹ Everett S. Lee "A Theory of Migration" in J.A. Jackson (ed.), SOCIOLOGY STUDIES 2 : Migration, Cambridge University Press, 1969, p. 282.

เราอาจจะจำแนกการย้ายดินออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

- (1) การย้ายดินระหว่างประเทศ
- (2) การย้ายดินภายในประเทศ

การย้ายดินภายในประเทศ ส่วนใหญ่เป็นการย้ายจากที่มีโอกาสเชิงเศรษฐกิจต่ำไปสู่ดินแดนที่มีโอกาสในเชิงเศรษฐกิจสูงกว่า การย้ายดินภายในประเทศทำได้ง่ายกว่าการย้ายดินระหว่างประเทศ เพราะไม่มีอุปสรรคทางด้านกฎหมายขวางอยู่ ไม่มีอุปสรรคทางด้านดินฟ้าอากาศและค่านาษา วัฒนธรรม ประเพณี หรือถ้ามักไม่ต่างกันมากนัก นอกจากนั้น ความยากลำบากในการย้ายดินหรือค่าใช้จ่ายก็น้อยกว่า การย้ายดินภายในประเทศเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมมากกว่าการย้ายดินระหว่างประเทศ และมักจะเป็นการย้ายดินเพียงชั่วคราวหรือถาวรมากกว่าเป็นการย้ายดินที่อยู่อาศัยอย่างถาวร

ลักษณะการย้ายดินฐานภายในประเทศแตกต่างกันไปตามกาลเวลา และแตกต่างกันในแต่ละประเทศ การย้ายดินภายในประเทศ อาจเป็นในรูป

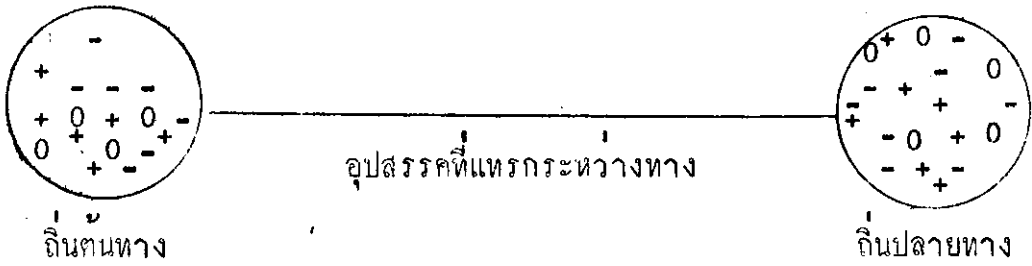
- (1) การย้ายดินระหว่างภูมิภาค
- (2) การย้ายดินจากเขตชนบทมาสู่เขตเมือง

ปัจจัยที่เป็นแรงผลักดันและดึงดูดให้มีการตัดสินใจที่จะย้ายดินและดำเนินการย้ายดินฐาน อาจสรุปได้เป็น 4 หัวข้อ ดังนี้ ¹²

- (1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ของดินต้นทาง
- (2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ของดินปลายทาง
- (3) อุปสรรคที่แทรกอยู่ระหว่างดินเดิมและดินปลายทาง
- (4) ปัจจัยส่วนบุคคล

¹² ดร. ปราโมทย์ ปุระสาทุกุล, ทฤษฎีที่นำสนใจทางประชากรศาสตร์, พระนคร : เรือนแก้วการพิมพ์, หน้า 166

แนวคิดในสามข้อแรกอาจแสดงในแผนภูมิไค้ดังนี้

จะเห็นว่ามียัจจยจำนวนมากมายที่ทำการยึดเหนี่ยวหรือดึงดูดประชากรเอาไว้ในพื้นที่นั้น และมีปัจจัยอย่างอื่นที่มีแนวโน้มจะผลักดันประชากรให้ออกไป ซึ่งแสดงไว้ในสัญลักษณ์ + และ - และมีปัจจัยอีกอย่างหนึ่งที่แสดงไว้ด้วยสัญลักษณ์ 0 ซึ่งประชากรจะไม่มี ความแตกต่างอันใดต่อบัจจยอันนี้ บัจจยเหล่านี้บางอย่างกระทบประชากรส่วนใหญ่ในวิถีทางเดียวกันอย่างมาก ในขณะที่ปัจจัยอย่างอื่นกระทบประชากรที่ต่างกันในวิถีทางที่ต่างกัน ตัวอย่างเช่น ภูมิอากาศที่ดีจะเป็นแรงดึงดูด และภูมิอากาศที่เลวจะเป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นเกือบทุกคน แต่ระบบโรงเรียนที่ดีอาจนับว่าเป็น + สำหรับพ่อแม่ที่มีลูกอายุข้อย่อย ๆ และอาจเป็น - สำหรับเจ้าของบ้านที่ไม่มีลูกเพราะเขาต้องรับภาระในการที่จะต้องเสียภาษีอสังหาริมทรัพย์สูง ขณะที่ผู้ชายที่ยังไม่ได้แต่งงานซึ่งปราศจากทรัพย์สินสมบัติที่ต้องเสียภาษี จะรู้สึกเฉย ๆ ต่อสถานการณ์ดังกล่าว ¹³

ผู้ย้ายถิ่นและผู้ที่มีโอกาสจะย้ายถิ่นทุกคนจะนิยามปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็น + และ - ในถิ่นต้นทางและถิ่นปลายทางไม่เหมือนกัน อาจจะแตกต่างกันไป แต่กระนั้นก็ตาม เราอาจจำแนกประชากรที่ตอบโต้ในแบบที่คล้ายคลึงกันต่อกลุ่มของปัจจัยที่เหมือนกันที่ถิ่นต้นทางและปลายทางได้ เราไม่สามารถที่จะระบุปัจจัยทุก ๆ ตัว ซึ่งผลักดันหรือยับยั้งการย้ายถิ่นของบุคคลหนึ่งได้ แต่เราทำได้แค่บัจจยไม่กี่ตัว ซึ่งมีความสำคัญเป็นพิเศษและแสดงปฏิกิริยาทั่วไปหรือปฏิกิริยาโดยเฉลี่ยต่อประชากร

¹³ Ibid., p. 167

การตัดสินใจย้ายถิ่นอาจเป็นผลมาจากการเปรียบเทียบปัจจัยที่ถิ่นต้นทางและถิ่นปลายทาง แต่การควบคุมคุณภาพปัจจัย + และ - อย่างขมขื่นค้ำย้อมไม่ใช่เป็นเครื่องตัดสินการกระทำการย้ายถิ่น ผลลัพธ์จากการควบคุมคุณภาพที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายได้ จะต้องเพียงพอที่จะเอาชนะความเฉื่อยตามธรรมชาติซึ่งมีอยู่เสมอ ยิ่งกว่านั้นระหว่างจุดสองจุดคือถิ่นต้นทางและปลายทาง จะมีอุปสรรคต่าง ๆ แทรกกลางอยู่ ซึ่งอาจจะเล็กน้อยในบางกรณี แต่บางกรณีอาจจะมากเสียจนไม่สามารถฟันฝ่าไปได้ ในแง่อุปสรรคเหล่านี้ อุปสรรคที่ถูกศึกษามากที่สุดคือระยะทางซึ่งแทรกอยู่ทุกหนทุกแห่งและมีความสำคัญมากที่สุด อุปสรรคอย่างอื่นเช่น กฎหมาย การคมนาคม ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เหล่านี้เป็นต้น

สุดท้าย ยังมีปัจจัยส่วนตัวอีกหลายอย่างที่มีผลกระทบต่อ การเคลื่อนย้ายของบุคคล ปัจจัยเหล่านี้ อาจจะเป็นเครื่องช่วยหรือขัดขวางการย้ายถิ่น ปัจจัยเหล่านี้บางอย่างอยู่เกือบจะคงที่ไปตลอดชีวิตของบุคคล ขณะที่บางอย่างก็อาจผันแปรไปตามขั้นตอนของวงจรชีวิต ปัจจัยส่วนตัว เช่น บุคลิกภาพซึ่งต่อต้านหรือต้อนรับการเปลี่ยนแปลง ปัญหาครอบครัว การศึกษา การสมรส เป็นต้น

3.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการย้ายถิ่นภายในประเทศ จากแนวความคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นแรงผลักดันและแรงดึงดูดทำให้การตัดสินใจและดำเนินการย้ายถิ่นฐานดังกล่าวแล้ว เราพอจะจำแนกปัจจัยที่มีผลต่อการย้ายถิ่นภายในประเทศออกได้ ดังนี้

(1) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เหตุผลทางเศรษฐกิจ ทำให้มีการย้ายถิ่นจากชนบทสู่เขตเมืองเป็นอย่างมาก สภาวะทางการเกษตรเป็นสาเหตุผลักดัน (Push Factors) คนให้ออกจากเขตชนบท และเศรษฐกิจแบบอุตสาหกรรมซึ่งเป็นสาเหตุดึงดูด (Pull Factors) รวมทั้งองค์ประกอบทางเศรษฐกิจทั่ว ๆ ไป

(2) ปัจจัยทางประชากร การเพิ่มประชากรโดยธรรมชาติที่แตกต่างกันแต่ละท้องถิ่น อาจเพิ่มความผลักดันต่อการย้ายถิ่นภายในประเทศได้ เท่าที่พบปรากฏว่าการเกิดในเขตชนบทนั้นสูงกว่าในเขตเมือง ประเทศที่มีอัตราเพิ่มโดยธรรมชาติในเขตชนบทสูงกว่าเขตเมืองมาก ๆ ก็อาจเกิดการอพยพย้ายถิ่นออกจากชนบทอย่างมากมายได้ นอกจากนี้การย้ายถิ่นยังอาจเกี่ยวพันกับปัจจัยอื่น ๆ บางประการเช่น การย้ายถิ่นเพื่อการศึกษา การย้ายถิ่นเนื่องจากการสมรส เป็นต้น

(3) ปัจจัยทางสังคมและการเมือง แบบแผนของชนบทกรรมนิยมประเพณีและวัฒนธรรมที่เหมือนกันของประเทศ ๓ ที่ต่าง ๆ ในประเทศ จะเป็นตัวกำหนดประการหนึ่งต่อการย้ายถิ่น ในท้องถิ่นที่ชีวิตของคนอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ทางสังคม ประเพณี และวัฒนธรรม หรือมีความผูกพันต่อท้องถิ่นมาก ๆ การย้ายถิ่นจะน้อย การเพิ่มการศึกษาของประเทศส่วนใหญ่ รวมทั้งพัฒนาการด้านการพาณิชย์ การคมนาคม การติดต่อกับประชากรในที่ต่าง ๆ รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับโอกาสในเชิงเศรษฐกิจของท้องถิ่น ๆ อาจทำให้การย้ายถิ่นมากขึ้น

ความแตกต่างทางวัฒนธรรมอาจเป็นอุปสรรคต่อการย้ายถิ่นได้

ในด้านการเมือง นโยบายรัฐบาลบางประเทศอาจเป็นในทางเพิ่มหรือลดจำนวนการย้ายถิ่นจากเขตชนบทกับเขตเมือง หรือระหว่างภูมิภาคต่าง ๆ ในประเทศได้ เป็นต้นว่า รัฐบาลส่งเสริมให้ประชากรจากท้องถิ่นที่มีการอยู่อย่างหนาแน่นให้ย้ายไปอยู่ที่ยังว่างเปล่า และยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ เป็นต้น

(4) ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ การย้ายถิ่นภายในประเทศนอกจากจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างดังกล่าวแล้ว ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยทางภูมิศาสตร์อีกด้วย เช่น ระยะทางก็เป็นสิ่งสำคัญ การย้ายถิ่นภายในประเทศมักย้ายจากที่ที่คนอาศัยอยู่เดิมไปยังที่ที่อยู่ใหม่ ซึ่งมีระยะทางไม่ไกลมากนัก ถัดจากที่ที่ดึงดูดใจอยู่ห่างไกลเกินไป ผู้ย้ายอาจเปลี่ยนใจย้ายถิ่นเข้าสถานที่อื่นซึ่งอยู่ในเส้นทางนั้นแทนก็ได้

อุปสรรคทางธรรมชาติ ก็เป็นเครื่องกีดขวางอย่างสำคัญต่อการย้ายถิ่นฐานภายในประเทศ การมีภูเขา ทะเลทรายขวางอยู่ ทำให้ลำบากต่อการย้ายถิ่นฐานในสมัยก่อน การขาดการคมนาคมที่ดีพอ ยิ่งทำให้การย้ายถิ่นฐานลำบากยิ่งขึ้น การปรับปรุงทางคมนาคม ทำให้การย้ายถิ่นฐานมีจำนวนมากขึ้น การสร้างทางรถไฟ ถนนหนทาง การขยายระบบคลองช่วยแก่อุปสรรคทางธรรมชาติและทำให้การย้ายถิ่นสะดวกขึ้น

3.1.3 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการย้ายถิ่นจากชนบทเข้าสู่เมืองสำหรับประเทศไทย

โดยทั่ว ๆ ไป การโยกย้ายถิ่นของประชาชนจะมีปัจจัยที่เป็นสาเหตุสำคัญ 2 ประการ คือ

1. ปัจจัยที่มีส่วนในการผลักดัน (Push Factors)

และ 2. ปัจจัยที่มีส่วนในการดึงดูด (Pull Factors)

ท่านเองเดียวกัน บัจจยัที่ให้เกิดการย้ายถิ่นจากชนบทเข้าสู่เมือง สำหรับประเทศไทยก็มีสาเหตุมาจากบัจจยัดังกล่าว

เมื่อทำการพิจารณาและวิจัยหารายละเอียดของบัจจยัย่อยที่สังกัดอยู่ในแต่ละกลุ่มของบัจจยัใหญ่ 2 หัวข้อข้างต้น พบว่ารายละเอียดเหล่านั้นสืบเนื่องมาจากปัญหาทางด้านเกษตรกรรม การตัดสินใจอพยพเคลื่อนย้ายหรือจะยังคงตั้งถิ่นฐานภูมิสำเนาเดิม มิได้ขึ้นอยู่กับบัจจยัหนึ่งบัจจยัใดโดยเฉพาะ แต่ขึ้นอยู่กับบัจจยัหลาย ๆ อย่างประกอบกัน

จากผลการศึกษาข้อเท็จจริงเรื่องการอพยพของพลเมืองในประเทศของกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย และจากรายงานของสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. 2524 เรื่องการอพยพของประชากรไทย พบว่า บัจจยัที่มีส่วนในการผลักดันและบัจจยัที่มีส่วนดึงดูดให้เกิดการย้ายถิ่นจากชนบทเข้าสู่เมือง มีดังต่อไปนี้

บัจจยัที่มีส่วนในการผลักดัน

1. บัจจยัทางเศรษฐกิจ
2. ความกดดันจากการเพิ่มพลเมือง
3. ภาวะดินฟ้าอากาศและการขาดแคลนน้ำ
4. โรคระบาด
5. ที่ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
6. ขนาดที่ยึดครอง
7. การเช่าที่นา
8. นโยบายป่าไม้
9. ความบกพร่องของการตลาด
10. การไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมในท้องถิ่นชนบท
11. การคมนาคม
12. ภัยจากโจรผู้ร้าย
13. การสุขาภิบาล

ปัจจัยที่มีส่วนในการดึงดูด

1. การได้รับค่าชวณจากญาติพี่น้องหรือเพื่อนฝูง
2. การศึกษา
3. ความแตกต่างของอัตราค่าจ้าง
4. ความต้องการเปลี่ยนอาชีพ
5. นายหน้าหาคนงาน
6. ความต้องการเครื่องอุปโภค
7. ความอยากรู้หรืออยากเห็นความเป็นอยู่ในเมืองหลวง ¹⁴

3.2 มูลเหตุและสิ่งจูงใจในการเป็นสตรีบางประเภท

กล่าวได้ว่าสตรีบางประเภทเกือบทั้งหมดมิได้ประกอบอาชีพค้าประเวณีในถิ่นฐานเดิม แต่มีการย้ายถิ่นมาประกอบอาชีพในถิ่นฐานใหม่ ลักษณะการย้ายถิ่นเป็นการย้ายถิ่นจากเขตชนบทเข้าสู่เขตเมือง เช่น ย้ายเข้าสู่เมืองหลวง ย้ายเข้าเมืองใหญ่ ๆ หรือ ย้ายเข้าตัวเมืองในจังหวัดและอำเภอต่าง ๆ เมื่อนำแนวความคิดเกี่ยวกับปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูด (Push and Pull Factors) ดังได้กล่าวแล้วข้างต้นมาพิจารณา ก็จะพบว่าปัจจัยผลักดันและดึงดูดสตรีให้ย้ายถิ่นและประกอบอาชีพค้าประเวณีในลักษณะเดียวกัน ดังจะเห็นได้จากการศึกษาวิจัยเรื่องของสตรีบางประเภทและการค้าประเวณี ได้มีผู้สรุปถึงมูลเหตุและสิ่งจูงใจหรือสิ่งผลักดันให้หญิงต้องกลายมาเป็นสตรีบางประเภทไว้มากมายและสลับซับซ้อน มีทั้งมูลเหตุทางส่วนบุคคลเช่น ความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจ การขาดการศึกษา และความสมัครใจ เป็นต้น มูลเหตุทางเศรษฐกิจเช่น ความยากจน การว่างงานและไม่มีรายได้ ตลอดจนมูลเหตุทางสังคมเช่น การอดดองหญิงและความเสื่อมโทรมวัฒนธรรมหรือความฉิการของสังคม เป็นต้น ¹⁵ มูลเหตุต่าง ๆ เหล่านี้มีความเกี่ยวพันกัน มีบางที่ก็ยากที่จะแยกออกจากกันให้เห็นชัดได้เช่น เมื่อครอบครัวยากจน การอบรมเลี้ยงดูบุตร ตลอดจนการให้การศึกษาแก่บุตรก็ไม่

¹⁴ ดัชวัฒน์ บัญจพงษ์ และคณะ, ประชากรศาสตร์และประชากรศึกษา, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2525 หน้า 191-199

¹⁵ เฉลิมพล สัตถาภรณ์, ปัญหาโสเภณีในประเทศไทย, วิทยานิพนธ์, คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, พ.ศ.2508, หน้า 15-23

อาจทำได้ดีเท่าที่ควร เพราะพ่อแม่คงมีภาระในการทำงานหาเลี้ยงชีพ ไม่มีเวลาว่างพอที่จะให้ความเอาใจใส่แก่บุตรของตนได้ ยิ่งกว่านั้นอาจมีการทะเลาะเบาะแว้งระหว่างพ่อแม่อยู่เป็นนิจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ยังส่งผลให้กระทบกระเทือนจิตใจของเด็ก ทำให้สภาพจิตของเด็กผิดปกติได้ เมื่อโตขึ้นก็ประพฤติตนเป็นเด็กเกเร ถ้าเป็นผู้หญิงก็อาจกลายเป็นหญิงบางประเภทได้หรือถ้าเป็นชายก็กลายเป็นชายแฉงคาหากรับการค้ำประเวณีของหญิงต่อไป ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำคนว่างงานกันมาก ไม่มีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัว ก็จะทำให้เกิดพวกมิจฉาชีพมากขึ้น เช่น นักฉ้อฉล นักค้าสตรี เจ้าของสำนักโสเภณี หรือชายแฉงคา ซึ่งพวกเหล่านี้ถือว่าเป็นมูลเหตุอันสำคัญในการนำหญิงมาสู่อาชีพค้าประเวณี ยิ่งกว่านั้นสำหรับหญิงสาวที่มีความพิการทางจิตหรือสภาพจิตไม่ปกติ เมื่อถูกอิทธิพลของความยากจนผลักดันเข้าอีกแรงหนึ่งก็จะหันเข้าสู่อาชีพค้าประเวณีได้ง่ายขึ้น

สำหรับมูลเหตุที่ทำให้หญิงต้องตกเป็นสตรีบางประเภทในประเทศไทยนั้น สภาพเศรษฐกิจหรือความยากจนมีความสำคัญที่สุด ¹⁶

จากการวิจัยเรื่องการแสวงหามาตรการทางกฎหมายและมาตรการอื่น ๆ ที่เหมาะสมสำหรับปัญหาโสเภณีในประเทศไทยของผู้ช่วยศาสตราจารย์สุณีย์ มัลลิกะมาลัย และคณะ พบว่า "สาเหตุที่ทำให้หญิงค้าประเวณีทั้งประเภทสมัครใจและไม่สมัครใจนั้น ประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ทั้งที่เป็นผลโดยตรงและจูงใจให้หญิงยินยอมค้าประเวณีด้วย ซึ่งสาเหตุเหล่านั้นปรากฏว่าสาเหตุที่ทำให้ค้าประเวณี เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจในกลุ่มสตรีบางประเภทสมัครใจจะมีอิทธิพลมากกว่ากลุ่มสตรีบางประเภท ประเภทไม่สมัครใจ กล่าวคือ ในกลุ่มสตรีบางประเภทสมัครใจ สาเหตุที่ผลักดันให้ค้าประเวณีเนื่องจากมีปัญหาทางเศรษฐกิจร้อยละ 73.4 ในขณะที่กลุ่มสตรีบางประเภทไม่สมัครใจมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจร้อยละ 45.3 ซึ่งแนวโน้มที่หันมาประกอบอาชีพนี้ เนื่องจากถูกซื้อขายเพราะมีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่แร้นแค้น" ¹⁷ และจากการศึกษาเฉพาะกรณีหญิงโสเภณีที่สถานสงเคราะห์หญิงบางประเภท

¹⁶ Ibid. หน้า 23

¹⁷ สภาวิจัยแห่งชาติ, รายงานวิจัยเรื่อง การแสวงหามาตรการทางกฎหมายและมาตรการอื่น ๆ ที่เหมาะสมสำหรับปัญหาโสเภณีในประเทศไทย (กรุงเทพฯ : 2525), หน้า 41

บ้านปากเกร็ดของคณะเดียวกันนี้ได้พบว่า สาเหตุที่หญิงออกจากบ้านค่าประเวณีประเภทสมัครใจ พบว่าร้อยละ 90 มาจากปัญหาคนเศรษฐกิจ รายได้ครอบครัวไม่เพียงพอกับรายจ่ายสำหรับ สมาชิกในครอบครัว นอกนั้นมีภาระครอบครัวเช่น ต้องการนำเงินไปรักษาพยาบาลญาติพี่น้อง เพื่อการศึกษาของน้อง สามีต้องโทษจำคุกหรือเลิกจ้างกับสามี มีภาระต้องรับผิดชอบบุตรและ มารดา ครอบครัแตกแยก บิดามารดาเลิกจ้าง ทำให้ขาดความอบอุ่น หญิงเองเป็นคนมีความ ประพฤติชอบเที่ยวเตร่กับเพื่อนฝูงทำให้อใจแตก ต้องการประพฤตชีวิตเนื่องจากสามีเจ้าชู้ไปมี ภรรยาใหม่หรือมีคหวั่งในชีวิตรสมรสครั้งแล้วครั้งเล่า ในจำนวนหญิงที่ค่าประเวณีโดยสมัครใจนี้ พบว่าร้อยละ 95 จะเสียตัวมาก่อนการค่าประเวณี ไม่ว่าจะเสียตัวกับคู่รักโดยการแต่งงาน หรือถูกข่มขืน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสภาพทั่วไป เศรษฐกิจและรายได้กับสภาพทางสังคม ของหญิงที่ค่าประเวณีโดยสมัครใจ และสาเหตุที่ออกจากบ้านและค่าประเวณีแล้ว จะเห็นได้ ว่ามีความสอดคล้องกัน จึงสรุปได้ว่าเศรษฐกิจเป็นปัจจัยมูลเหตุประการสำคัญที่สุดของหญิงที่ ค่าประเวณีโดยสมัครใจ 18

อย่างไรก็ตาม สาเหตุและแรงผลักดันตลอดจนแรงจูงใจของการเป็นโสเภณี อาจสรุปได้ว่า มีผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยต่าง ๆ คือ

1. สาเหตุในด้านสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมได้แก่ ลักษณะที่พักอาศัย ปัญหาภายในครอบครัว ลักษณะของงานหรืออาชีพ ภาระด้านเศรษฐกิจและครอบครัว อิทธิพล ค่านิยมธรรมเนียม การศึกษาอบรม
2. สภาพร่างกายและจิตใจผิดปกติจากบุคคลธรรมดาเช่น สภาพจิตทางเพศไม่ สมบูรณ์ มีความมักมากในกามารมณ์ สติปัญญาโง่ทึบ เป็นต้น
3. สาเหตุจากสิ่งยั่วยุและมูลเหตุอื่น ๆ สิ่งยั่วยุมีอำนาจกระตุ้นเตือนระบบ ประสาทของบุคคลให้เปลี่ยนแปลงและเคลิบเคลิ้ม และทำให้หญิงเป็นกนส่าสอนจนกลายเป็น สตรีบางประเภท ได้แก่ สุรา ยาเสพติด การพนัน มูลเหตุอื่น ๆ ได้แก่
 - 3.1 การปรามปรามไม่จริงจัง
 - 3.2 ทักษะศิลปะของประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่คิดว่าอาชีพนี้เป็นผลให้เกิดผลร้าย แก่สังคมเท่าที่ควร

- 3.3 นายทุนและผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องมีอิทธิพลและวิธีการต่าง ๆ ที่จะดำเนินการให้ธุรกิจนี้คงอยู่ต่อไป
- 3.4 ผู้ชายที่จิตใจไม่ปกติหรือมีปัญหาครอบครัวยังชอบเที่ยว ¹⁹

4. สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้ทำการวิจัยได้ตั้งข้อสมมติฐานเพื่อทดสอบกับข้อมูลที่ได้ ดังนี้

1. การเคลื่อนย้ายถิ่นฐานของสตรีบางประเภทจากจังหวัดภาคเหนือมาประกอบอาชีพค้าประเวณีในเมืองสงขลา-หาดใหญ่ มาด้วยความสมัครใจไม่ได้ถูกบังคับหรือหลอกลวง
2. ความยากจนและต้องการรายได้เป็นมูลเหตุจูงใจที่สำคัญในการย้ายถิ่น
3. สตรีในชนบทซึ่งยากจนรายได้น้อย มีส่วนสัมพันธ์ในทางบวกกับการย้ายถิ่น
4. ระดับอายุต่ำและการศึกษาคำของสตรีมีส่วนสัมพันธ์ในทางบวกกับการย้ายถิ่น
5. ความเป็นอยู่ในถิ่นฐานใหม่ของสตรีที่ย้ายถิ่นเอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพและทำให้ไม่อยากกลับถิ่นฐานเดิม
6. สตรีบางประเภทที่เคลื่อนย้ายมาอยู่ในเมืองสงขลา-หาดใหญ่ มีรายได้มากพอสมควรพอที่จะส่งให้พ่อแม่ที่อยู่ถิ่นฐานเดิม
7. สตรีบางประเภทดังกล่าวมีทัศนคติยอมรับการเป็นโสเภณีและไม่อยากเลิกอาชีพนี้
8. การย้ายถิ่นของสตรีบางประเภทดังกล่าว มีผลต่อการท่องเที่ยวของเมืองสงขลา-หาดใหญ่

5. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้จำกัดขอบเขตเฉพาะสตรีบางประเภทในเมืองสงขลาและเมืองหาดใหญ่เท่านั้น โดยศึกษาเน้นที่สตรีบางประเภทที่ย้ายถิ่นมาจากจังหวัดทางภาคเหนือ แต่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะครอบคลุมไปถึงสตรีบางประเภทที่มาจากภาคอื่น ๆ ด้วย เพื่อให้ได้มีตัวอย่างและข้อมูลเปรียบเทียบกัน

สำหรับสตรีบางประเภทที่กล่าวถึงนี้ก็ คือ หญิงโสเภณี ซึ่งการวิจัยนี้จำกัดเฉพาะ ผู้ที่เป็นโสเภณีอย่างเปิดเผย ไม่คลุมถึงหญิงที่เป็นโสเภณีอย่างลับ ๆ และชั่วครึ่งชั่วคราว

เนื้อหาสาระสำคัญในการศึกษาวิจัยจะจำกัดเฉพาะมูลเหตุและลักษณะการย้ายถิ่น ความเป็นอยู่ในถิ่นฐานใหม่ ทศนคติต่ออาชีพที่ทำอยู่ รายได้รายจ่ายและผลกระทบที่มีต่อการท่องเที่ยวของเมืองสงขลา-หาดใหญ่ เท่านั้น
